

TOVERI

Linnan suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.
TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI

(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

Ilmestysmaksu 40c palstatuunalla. Kuoleman-ilmoitukset \$1.50 kerta ja muutoväryksillä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmoitukset 50c kerta, hautaus- ja naimenmuutto-ilmoitukset 25c kerta, naima-ilmoitukset \$1.50 kerta, avioero-ilmoitukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuunalla: 1 v. 20c, 3 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomenkieliksi vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, toim. 832.

Tarkotustensa perillä

Yhdysvaltain voimakas riisijälkuu on parhaillaan pääsyt tarkotustensa perille, josta se häikäilemättömällä julkeudella on eritoten viimeisen vuoden ajan vaivoista ja kustannuksista välittämättä ajanut. Washingtonista viimeksi saapuneitten tietojen mukaan ilmoitetaan näet, että senaatti, liittovaltioitten kansanedustuksen ylähuone, on koko päivän kestäneen väittelyn jälkeen 82 äänellä 6 vastaan äänestänyt sodan puolesta. Kun nyt vielä kongressin alahuone toimittamassaan äänestyksessä antoi asialle lopullisen sinänsänsä, niin ovat viimeisetkin muodollisuudet rauhan tieltä syösty syrjään ja kapitalistien kanaan kaipaama ja ihannoima sota on muuttunut täydiksi todellisuudeksi. Vain 50 äänestä alahuoneessa sota vastaan, jota vastoin valtava enemmistö, 373 sen alkamisen puolesta.

Kuten jo aluksi huomautettiin, ovat riisittäjämme sodan aikaansaamiseksi käyttäneet kaikkia käytettävissä olevia keinoja, sillä vain sen kautta heille aukenee tie, jonka kautta he häikäilemättä pääsevät itselleen ahmimaan Yhdysvaltain kansallisuutta. Tälle joukkiole ei Yhdysvaltain kansallismaine ja kunnia maksa mitään, mutta sen sijaan ovat sen aarteet niin heikkomallisen houkuttelevat, että niitä kylläkin kannattaa tavoitella. Ja että asiaan laita todellakin on näin, käy selville siitä, että jo nyt kuuluu ehdotuksia siitä, että Yhdysvaltain on käytävä taakanaan liittoutuneitten valtojen hirvittäviä sotainoita, joista ne minkään laskelman mukaan eivät enää itse kykene vastustamaan. Sen lisäksi vaaditaan, että Yhdysvaltojen on alettava varustaa omalla rahallaan liittolaisia lähettämällä niille ampuvarajoja, koska maantieteellisen aseman vuoksi Yhdysvaltoilla ei liittoutuneitten avuksi nopeasti voi suuria armeijoita lähettää. Kaikkia tällaisia ehdotuksia näky kapitalistisessa sanomalehdissä jo ennen kuin kaikki muodollisuudet olivat edes soriitetut loppuun mikäli sodan julistaminen on kysymyksessä. Ja kuitenkin ei perustuslakimme mukaan kenelläkään pitäisi olla oikeutta ennen kongressin päätöstä ryhtyä mihinkään sota-toimenpiteisiin!

Viime aikoihin asti on Yhdysvaltain kansa säästynyt niin mielettömistä militaristisista kustannuksista kuin mitä Euroopan kansat ovat itsistään irti puristaneet ja siksi Yhdysvaltain kansalliset raha-asiaatkin Euroopan kansojen raha-asioihin verrattuna ovat loistavalla kannalla. Niinpä esim. kohosi Englannin valtion kansallisselvitys ennen sota \$3,500,000,000 jota vastoin Yhdysvaltain valtiovelka tällä kertaa on vain \$1,000,000,000. Nykyisen sodan aikana on Englannin kansallisselvitys kohonnut jo \$17,000,000,000. Kuinka suu-

rekse tulee Yhdysvaltain kansallisselvitys kohoamaan, ennenkuin aloitamme mielettömyyden ennättä huippuunsa kehittyä? Edellytykset ovat kaikki jo erinomaisen lupaavia mikäli rahapohjattamat ovat kysymyksessä, sillä aivan julkisesti jo keskustellaan hallituksellemme biljoonadollarin sotalainen ottamisesta 3 pros. korkoa vastaan ja sitäpaitsi on julkaistu lausuntoja, joissa mehevästi selitetään, että Yhdysvaltain kansallisselvitys saa kohota \$30,000,000,000, eikä valtion luotto sittenkään vielä järky. Toisin sanoen kun kapitalistimme saavat kansallisselvityksemme kohotettua 30 biljoonaa dollaria, niin he tyytyväisinä jo voivat puhua rauhasta, joka silloin varmasti myöskin tulee syntymään ilman vastaväitteitä.

Jääkäämme siihen mennessä kansana tyyneesti odottamaan mitä tuleman pitää. Lähettäkäämme poikamme kuolemaan ja kärsimään ja menkäämme itsekin sotaan ja antakaamme perheemme kotona sillä aikaa kärsiä näköä ja kurjuutta, kyllä hallituksellemme johdossa olevat raharuhjinaat sillä aikaa pitävät huolta siitä, että kansamme rahallisesti joutuu sietämättömien taakkojen alle ja työväestö seuraavien sukupolvien ajaksi täydelliseen orjuuteen ja kurjuuteen — "isänmaan" eduksi ja kunniaksi ja sen lihaviin teollisuusmagnaatien mielihiksi!

Suomen sosialistit ja senaatti

Helsingistä Lontoon kautta tullut tieto kertoo, että Suomen senaatti on sosialidemokraattien puolesta lähettänyt kuusi edustajaa — "pitkien neuvottelujen jälkeen." Samassa uutistiedossa sanotaan senaatin muodostuvan kahdestatoista jäsenestä, sosialidemokraatteilla ollen siis puolet senaattorien paikoista ja porvareilla toinen puoli, sekä sen lisäksi on maan ylin oikeusasiantuntija, Svinhufvudille, jonka kapitalistien uutistoimisto julistaa ääntä "Suomen suurimmaksi lakimieheksi ja suosituimmaksi kansalaiseksi."

Senaatin kokoonpanossa — senaattorien lukumäärään nähden ainakin — on siis tämän tiedon mukaan tapahtunut muutos. Onko senaatin tehtävä ja tarkoitus yleensä muutettu, ei ole vielä tietoa, mutta sellaista saattaisi tästä ajatella. Tähän asti on senaatti ollut vastuunalainen hallitsijoille, eikä eduskunnalle. Tuollainen muutos olisi sangan tärkeä, se muuttaisi koko laitoksen suhdetta kansaan ja sen merkitystä. Senaattia tulisi silloin eduskunnan kautta kahdella vastustajaisena oleva maan korkein toimeenpaneva laitos.

Tämän uutistiedon perusteella on kuitenkin liian aikaista tehdä päätelmiä sinne tai tänne. Saattaa olla vain niin, että ky-

symyksessä oleva kokoomus on tilapäinen asiajärjestämiseksi aikaansaatu toimenpide. Onhan nimittäin luonnollista, että Venäjän vallankumouksessa valtaan noussut porvarillinen aines ei tuollaisia muutoksia Suomen hallintolaitoksessa voi kannattaa. Sehän muuttaisi jo oleellisesti Venäjän ja Suomen keskinäisiä suhteitakin.

Eduskuntalaitosta pitävät sosialistit kansan korkeimpana laitoksena kansanvaltaisten periaatteiden mukaan. Eduskuntalaitosta, joka saadaan kokoon kansan yleisellä, yhtäläisellä äänioikeudella. Tässä laitoksessa, jossa kansan lait laaditaan, pyrkivät sosialistit valtamaan vallan käsiinsä, työväestön käsiin. Lakeja toimeenpaneva laitos, joka on kansan eduskunnalle vastuunalainen, on silloin luonnollisesti myöskin vallattava, sillä silloinhan hallitus oikeastaan olisi siirtynyt eduskuntaan. Mutta hallituslaitos, joka ei ehdottomasti ole yhtä hyvin kansan itensä kontrollereitavissa ja sen eduskunnalle vastuunalainen, vaan jollekin toiselle mahdolliselle, on sosialistien käsityksien mukaan sellainen, jossa oleminen ei mitään hyödyttäisi, ja siksi sen toimintaan myötävaikuttaminen olisi turmollista. Se näet ajaisi työväestön edustajat siellä vahingollisiin ristiriitoihin.

Kun Suomessa sosialisti Kari meni senaattiin sinä aikana, jolloin vallankumousliikkeen seurauksena rautavuosien jää nurtti, arvosteltiin sosialistien keskuudessa tekoa hyödyttömäksi juuri tällä perusteella. Silloin viitattiin juuri siihen seikkaan, että senaatti ei ole vastuunalainen kansan eduskunnalle, vaan hallitsijalle.

Voisimme nyt ajatella vallankumousryöpyyksen aikana Suomessa olevan tilanteen sellaisen, että senaatti on päätetty muuttaa merkitykseltään oleellisesti tässä suhteessa. Antautumatta kuitenkin mihinkään liian ihaniin kuviteluihin — on sopia muistaa, että Venäjän porvaristalon hallitus tulee kuitenkin pitämään kiinni vallastaan määrätään maan tärkeissä kysymyksissä lopullisesti.

Mitä tahansa se uutistieto merkinneekin, on meillä täysi vakuutus siitä, että Suomen sosialidemokraattinen puolue tulee kyllä selvästi näkemään kehityksen kulun ja suhtautumaan siihen parhaalla tavalla, sillä sen saama kokemusten koulu edellyttää sitä. Todennäköistä on, että puolue tulee pitämään edustajakokouksen läheisessä tulevaisuudessa viitottaakseen toimintasuunnan itselleen näitä uusia olosuhteita varten. — Työm.

Lujempi yhtenäisyys vaiko hajaannus

Silloin kun tämä joutuu julki, ovat edustajamme matkalla puolueemme kokoukseen. Merkitsee paljon mitenkä tämän maan kansa suhtautuu maailmansotaan ja suuresti tulee vaikuttamaan koko maailman työväenliikkeeseen miten edustajamme käsittelevät puolueemme tehtävän nyt. Asettuko se jyrkästi ja sivu polkuja kiertelemättä tämän maan sotaan syöksemistä vastaan, ellei sitä jo sitä ennen ole ehditty aivan "laillisessa" järjestyksessä siihen syöstä, vai tulevatko ne puolueemme nimistä tämän maan kansan ja koko mailman työväestön edun mukaisena julistamaan sotaan yhtymisen välttämättömäksi? Siinä on kysymyksiä, joihin tuolta kokouksesta ensitilassa odotetaan vastausta. Meidän suomalaisten kesken tuntuu, kuin olisi tykkäänään suotta keskustellaan koko sodan kannattamisesta, sillä meillä on oma varma kantamme, mutta surulliseksi tosiasiaksi jääpi, että puolueessamme on hyvin vaikutusvaltaisia henkilöitä, jotka näkevät ihmiskunnan ja eritoten työväenliikkeen välttämättömäksi tehtäväksi syöstä tämä maa nyt sotaan Saksa vastaan, koska muka-

vain siten, niin he selittävät, voidaan hävittää militarismi ja yksinvaltiutus, nuo edistykseen salvat ja tukkeet. Meillä juuri on ollut tätä asiaa luennolla todistelemassa kuuluisa sosialisti John Spargo. Russellit, Wendelit ja monet muut etevät puolueemme puhujat ja kynäkäyttäjät jotka onmaksuvat tuon kannan ja Spargo vielä vakuuttaa, että silloin kun todella koko puolueen jäsenistö saa tuon kannan niin se on: "Ei sodan puolella, vaan kun se näkee sodan olevan tepsivimmän ja nopeimman keinon juuri nyt militarismin tuhoamiseen, niin se tahtoo käyttää sitä hyväkseen, samoin kuin Venäjän työväki ja sosialistit sitä käyttivät hyväkseen tsaarivallan kukistamiseen." Näin ajattelevia ja tuolta näkökannalta katselevia kun puolueessamme on niin tuovat ne esiintymään konventionissa mutta kuinka määrävään on mahdoton vielä tarkkuudella tietää. Bergeriä ja hänen suurta vaikutustaan sotastunnon eduksi ajatellaan. Turha pelko! Ei Berger ole militaristi. Ei hän ainakaan kannata sotaa Saksa vastaan. Mutta niistä joita joka aika sitten vähemmän epäiltiin sodan kannattajiksi, on tullut sen puoltajia. Epäilenpä että etelävaltioiden toverit, jotka sodan syytyttyä eivät löytäneet kyllin paljon sanoja englanninkielestä kuvatakseen Saksan sosialistien sotakannan sopimattomuutta, suosittelivat tuota kantaa kylläkin hyvänä nyt sosialistien tällä. Puolueemme ohjelma ja sen määrittelyt puolueen suhteesta sotaan, ovat jätäneet hyvän tulkinnan varan ja sitä on jokainen tulkinut käsitystensä tarpeiden mukaan. Tuo on osaltaan kylläkin vienyt siihen, että puolueemme on esiintynyt heikompana kuin mitä se muutten olisikaan sodan puhua vastaan. Toimintamme on ollut hajanaista. Tämän kirjoittaja ei todellakaan usko siihen, että laadit sääntö, minkämoaisia ne sitten ovatkaan, tekisivät ihmisten ajatuksia toisiksi kuin mitä ne ovat. Mutta jos puolueemme olisi ohjelmassaan selvemmin sanonut, mikä sen kanta on, koettamatta tyydyttää kaikkia, niin tämän puolueen laskuun ei olisi voitu kaikkea sitä sanella mitä todellakin on sanottu. Ja täten, sen sijaan, että on uskottu kaikkia tyydyttävän ohjelman koekoavan joukkoja, onkin sillä välin toimitettu ase lajotusmestareitten käsiin. Kykeneekö nyt kokoonuva konventioni luomaan työväen todellisia etuja vastaan toimintaohjeen, jota ei voida sovitaa yhteen Wall-streetin edun kanssa? Jos se sen pysäyttymään niin toimintamme tulee varmasti saamaan lujempaa yhtenäisyyden, kykeneväisyyden ja tarmon. On totta että silloin jättää tämän puolueen muuttamat loistavat tähdet, vaan heidän tilalleen rientää uusia joukkoja. Jos edelleen yrittetään nämä kaksi täydellisesti toisilleen vastakkaista katsomusta yhdistää millään muulla kuin ehdottomalla sotatoimien vastustamisella, on hajaannus varma. Kysymyksessä ei ole mikään hajaannus jos ei-sosialistit jättävät puolueemme, vaan se on jo hajaannus jos sosialistien siitä on erottava

Leo Leino.

Länsipiirikomitean kokouksen pöytäkirja

tehty länsipiirikomitean kokouksessa, Astorian s.s. osaston talolla, maalisk. 30 p. 1912

Kokouksen kutsui järjestöjohtaja pöytäkirja kello 7:30 j.p. Kokouksessa saapuvilla olivat komitean jäsenet, A. N. Koskela, A. W. Wirta, K. Niemelä, T. Hirsykyrö, sekä varajäsen K. Bellman.

Puheenjohtajaksi valittiin K. Niemelä ja pöytäkirjan tarkastajiksi A. W. Wirta ja K. Bellman.

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Luettiin s.s. järjestön toimeenpanevalla komitealla tullut kirje, jossa ilmoitettiin että järjestön toiseksi luovutettiin ja että hän tulee länsipiiriin jatkamaan M. Hahlin keskeytynyt matka. Hänen matkansa oli kirjuri järjestänyt Mountanassa, piirikomitean ennen tekemään päätöksen perusteella.

Northportin osaston pyynnöstä päätettiin järjestää Sanna Kannaston

matkaohjelma Washingtonin valtiosta, niin että hän tulee käymään myöskin Northportissa.

S.s. järjestön toimeenpanevan komitean kysymykseen, josko länsipiirikomitea ottaa osaa toimeenpanevan komitean ja puoluelehden kanssa yhteisen kirjallisuusaliamiehen palikkaanseen Butteen, Mountanassa; päätettiin että sellainen olisi saatava, mitä pikemmin mutta jätettiin asiasta päätöksen teko yhteisen neuvottelukokouksen ratkaistavaksi. Piirikomitean edustaja velvoitettiin ottamaan asia kokouksessa esille.

Tarkastettiin edustajakokouksen edustajain vaalin tulos, vaan koska arveltiin että kaikkien osastojen äänestykset eivät vielä olleet ehtineet saapua piirikomitealle, niin valittiin A. W. Wirta ja A. N. Koskela kirjuriin kansa lopullisesti laskemaan äänestysten tulokset, jotka sitte julustaan Toverissa.

Luettiin Iiwacon y.m. osastojen kirje, koskeva vero-alennuspyyntöä, jotka ovat tulleet piirikomitealle, sen jälkeen kuin länsipiiriin agitatorien verolaskut ovat osastolle lähetetyt, kirjellisiä osastot selostavat jäsenmääränsä, jonka mukaan heitä olisi v. 1912. Päätettiin ottaa alennuspyyntö huomioon, mutta velvoitettiin kirjuri osastolle selostamaan, että heidän velvollisuutensa, on lähettää piirikomitealle aina neljännesvuosittain tilastot osastojensa jäsenmäärästä, ynnä muista tärkeistä asioista.

Suostuttiin Californian valtiokomitean pyyntöön, että piirikomitea hankkii puhujan heidän kesäjuhlihlensa.

Lopetettiin kokous kello 8:45 j.p.p. Kokouksen puolesta,

Tyyni Hirsykyrö, kirjuri.

Olemme tarkastaneet ylläolevan pöytäkirjan, sekä huomanneet sen kokouksessa esillä olleitten asiain kanssa yhtäpitäväksi.

A. W. WIRTA, KALLE BELLMAN.

Yleisiä uutisia

PORVARIHURTAT ALKOIVAT AMMUNNAN EVERTISSÄ.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

tyjen käytöksessä voinut havaita mitään erinomaisempaa, joka olisi antanut aihetta epäilyyn, että matkailijain mielessä oli ajatus mistään väkivalloista. Kun laiva lähestyi kaupungin laituria Everettissä olivat matkailijat hilpeitä ja alkoivat mitään pahaa avistamatta laulaa. Laukun lopetti kova miehen ääni, joka kuului sanovan: "Ette voi astua maihin tässä". Nordström kuuli parin kolmen miehen vastaavan aivan hänen edessään "se-pä helvettiä, ettemme voi" ja tämän jälkeen kuului laukaus. Laukkausten ääni tuli samalta puolelta, jossa laiturilla puhunut mies oli seisonut. Todistaja ei voinut nähdä miestä, sillä laivalla oli kova tungos etukannella ja hän oli seisonut taakpanaan. Ensimmäisen laukauksen jälkeen kuulsi lyhykäisten väliaikain kuluttua par kolme laukausta selvästi laiturilta ja senjälkeen alkoivat tiheät yhteislaukaukset. Kaikki laukaukset tulivat laiturilta. Nordström samaten kuin toiset miehet jouksivat pitkälle laivan toiselle puolelle suojellakseen itseään luotitelta, luoteja kun vinkui yltäeleensä. Laivalta ei hänen tietäksensä ammuttu yhtään laukausta, eikä hän liioin nähnyt ainoatakaan pssyää, kertoi Nordström. On todistettu, että mies, joka kielsi matkailijoita astumasta maihin oli itse sheriffi McRae.

Nordström joutui ankaran ristikuulustelun alaiseksi, mutta pssy järkyttymättä sanoisinaan. Todistajan varmoista vastauksista tulistuneena apulaisyyttäjä Cooley yritti useamman kerran soka todistajaa, keskeyttämällä hänen vastauksensa, mutta mikäli hän menetteli ei järkyttynyt todistajaa. Vastaukset olivat valmiita ja johdonmukaiset.

Eilen aamupäivällä, ennenkuin Nordström kutsuttiin todistamaan, I. W. W. liiton organiseraaja James Thompson lopetti todistustaan. Thompson kertasi muistinsa nojalla puhuen, jonka oli pitänyt silloin kun vangittiin. Selitti mitä suoralla toiminnalla ja saboteerilla ymmärrettäin, sekä luokkatietoisien puhujan taidolla valaisi yhteiskunnallisia ristiriitaisuuksia. Thompsonin esiintymisen teki erittäin edullisen vaikutuksen oikeushuoneessa, ja lauantako näkyi mielenkiinnolla kuuntelevan hänen selityksiään.

Syyttäjät ovat esittäneet, että I. W. W. liiton puhujat olivat viitaneet Los Angeles Timesin rakennuksen räjähdysmyrskyä sinä tarkoituksessa että tällainen menettely on suoraa toimintaa ja tehokasta työtaistelua. Thompson tunnusti puheissaan viitaneensa Timesin talon räjähtykseen, mutta erikoisesti vain valaistukseen kuulijoille, että tuollainen suoran toiminnan menettely ei ole työväenliikkeen edullista, painavastoin vahingollista. Sanoi suoralla toiminnalla tarkoitetun lakkajia ja työväen parannuksen hankkimista unohtien kautta, eikä valtiollisella taistelulla. Thompsonia ei ristikuulusteltu nimeksikään.

Rowan kertoo räökkäyksistä.

James Rowan, I. W. W. liiton puhuja, todisti räökkäyksistä, joiden alaiseksi oli joutunut Everettissä, jotaquinkin seuraavaa:

Oli vangittu ensi kerran kadulla puhumisesta heinäkuun 31 p. 1916, kun oli parhaillaan myymässä teollisuusuhetta tutkineen komissionin raportista koostunutta vihkosta. Oli tuomittu 30 päiväksi vankilaan luovuttamasta kaupustelemisesta. Valamies oikeus oli kielletty. Puhujaa pidettiin pimeässä kopissa vedellä ja leivällä muutamia päiviä, kun oli kieltäytynyt pakkoystystä. Juopunut sheriffi oli useim käyttänyt raakaa kieltä. Jonkun ajan kuluttua oli Rowan kuitenkin päästetty vapauteen ja komennettu lähemmäs Seattleen. Elokuun 22 p. oli Rowan jälleen ilmestynyt Everettiin, ja ollessaan I. W. W. liiton haalilla valmistaksen ilmoituksia illalla pidettävästä "puhetilaisuudesta", oli sheriffi McRae tullut erään tuosen henkilön seurassa sisälle hyvästi viinasta liikutettuna. Sheriffi oli puistanut nyrkkiään Rowanille, tehnyt raakoa uhkauksia, repinyt ilmoitukset ja pakottanut Rowanin palaamaan Seattleen. Illalla oli Rowan Thompsonin mukana jälleen saapunut Everettiin pitämään katukokousta. Thompson vangittiin ja senjälkeen Rowan. Poliisi ei kuitenkaan kiinnittänyt huomiotaan Rowaniin, joka kääntyi takaisin ja puhui noin 45 minuuttia, kun deputijoukko saapui ja pisti hänet patrulliautioon. Tällä kerralla pidettiin Rowania 8 päivää kauntin vankilassa. Senjälkeen oli Rowan puhunut taas useina iltoina kadulla poliisin häiritsemättä, kunnes taas vangittiin lokakuun 11 p:nä. Vankilassa oli sheriffi vastaanottamassa, juovuksissa kuten tavallista ja julmalla tuella. "Teemme sinulle jotain, joka takaa, ette enään milloinkaan puhu Everettin kadulla", oli sheriffi sanonut. Illalla pimeän tultua oli sheriffi pannut hänet automobiiliin, ja parin muun miehen mukana oli lähdetty muutama mailin päähän metsään, pari mailia Silver Laken takapuolella. Matkalla olivat miehet revolverinperällä mukoinen Rowanin päätä, silmät mustalle verelle, korvat maksalle. Kun päästiin perille, komsensivat aseelliset miehet hänet kohdistamaan kulkunsa Seattleen kohti. Kun hän oli kävellyt noin 70 jardia ilmestyi tiensivusta joukko nujilla ja revolvereilla asestettuja miehiä, ne näiintä kasvoilla, ottivat räkkäytyn miehen kiinni ja kuljettivat jonkun matkan päähän metsään. Uuri pantiin pitkälle kaatu-neelle birrelle, selkä paljastettiin, ja toisten painaessa revolverin piippuja Rowanin kylkeen — hän tunsi selvästi piiput ihossaan — alkoi yksi miehistä miehen peukalon paksuisella notkealla riuvalla ruoskimaan alastonta selkää. Joka iskun jälkeen löydä röhkäsi pilkallisesti. Kun muutamia kymmeniä iskuja oli annettu — Rowan ei niitä laskenut — olivat miehet nopeasti paenneet suuntaa kohti, jossa sheriffin automobiili seisoi.

Lakimies Moore esitti oikeudelle ruoskitun miehen valokuvan, jossa räökkäyksen jäljet selvästi näkyivät.

Samoinkuin Thompson, niin Rowanin selitti valamieshoitella puheidensa sisältöä. Ristikuulustelussa Rowanin todistus yhä vahvistui. Kun apulaisyyttäjä Veitch kysyi missä tarkoituksessa Rowan oli ottanut valokuvan, toivossa, että todistajan vastauksesta ilmenisi, että kuva oli otettu yllytystarkoituksessa, vastasi Rowan älykkäästi:

"Käsitin, että sen avulla saattoi ovallisesti näyttää millä sivustatasolla Everettissä ollaan". Otto Nelson, pasesahuri ja Shingle Weavers union jäsen, oli kutsuttu todistajaksi sinä tarkoituksessa, että hän todistaisi Everettissä vallinneista työnturvausista, niiden syistä ja viranomaisten menettelystä lakajien yhteydessä. Valtion syyttäjät tekivät kovan tenän, väittäen, ettei niillä asioilla ole kantavuutta tässä jutussa. Syntyi pitkäkainen sota neuvottelu, jonka ajalla lauantako pistoi ja joka päättyi siihen, että tuomari ratkaisi syyttäjien eduksi. Nelson todisti kuitenkin, ettei i. w. w. läisillä ollut mitään yhteyttä pasesahurien lakkoon eikä lakajista johtuneisiin mellakoihin Everettissä.

Keskiviikkona esiintyi todistajia joukko Everettin asukkaita, niistä suurin osa naisia, jotka olivat olleet i. w. w. läisten puhetilaisuudessa läsnä. Eivät olleet kuulleet i. w. w. läisten puheissaan kehoitavan väkivaltaisuuksiin, miuhapolitioihin, jne., eivätkä liioin olleet nähneet vangittujen vastustavan viranomai-

sia. Nämä todistajat eivät olleet I. W. W. liiton jäseniä, olivat vanhoja Everettin asukkaita. Kaikki todistivat deputien väkivaltaisuuksista. Mrs. Dolly Gustafson todisti, että eräässä puhetilaisuudessa, kun puhujat olivat vangittu, eräs deputista löi häntä "black jackilla" selkään. Pasesahuri Hash todisti, että yksi deputista oli pahoinpidellyt hänen vaimoaan kadulla ja senjälkeen liikkunut pakoon. Mrs. Fye todisti olleensa väkijoukossa lähellä rantaa, kun ampumisen tapahtui laiturilla ja koko ajan ollut lähellä Mrs. Frenettiä, jolla ei näkynyt revolveria, kuten pari valtion todistajaa on kerertonut.

BILJOONIA VAADITTAAN UHRATTAVAKSI SOTAAN.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

masiin" takana olevat, jotka ovat nuo lakiehdotukset valmistaneet, tietävät ettei kansa kannata toimenpiteitä. Liittoutuneitten auttamiseksi tarpeellista armeijaa ei voida saada kuntoon vapaachtoisella värväyksellä." Toiset senaattorit, jotka kannattivat sotaotimia, hyökkäsivät kiivaasti La Follettea vastaan ja sanoipa senaattori Williams, että La Folletten puhe oli enemmän saksalaismielinen kuin Beethman-Holwegin puhe Saksan valtiopäiville. Jotkut puhujista selittivät, että vaikka he olivat sotaan vastaan, niin eivät he voi asettaa sille kannalle, ettei maan tulisi pysyä presidentinsä takana kannattamassa kaikkia niitä toimenpiteitä, joihin presidentti katsoo tarpeelliseksi ryhtyä.

Kolme miestä vangittu neekerien yllyttämisestä

Birmingham, Ala., huhtik. 5.—Vahvistukseksi väitteilleen, että saksalaiset asiamiehet ovat yllyttäneet neekereitä kapinointimaan, liittohallituksen agentit ovat ryhtyneet keräämään todistuksia neekereiltä. Tähänastisen tiedonantajan sanotaan osottavan, että neekereille on luvattu hyvää palkkaa ja yhteiskunnallista tasa-arvoisuutta valkoisten rinnalla, jos neekerit tarttuvat aseisiin.

Yksi saksalainen ja kaksi neekeriä on vangittu näiden "sala-liittolaisten" johdosta.

Saksan hallitus huomaa olevansa pakotettu myöntämään uudistuksia

Berlin, huhtik. 5.—Valtiokanslerin puhe Saksan valtiopäivillä viime viikolla ei vastannut niistä odotuksia, joita yhteiskunnallisten uudistusten vaatijoilla oli ja sen johdosta on maassa vierinyt uutta tyytymättömyyttä. Useat merkit kuitenkin viittaavat siihen suuntaan, että Saksan hallituskin pitää jo välttämättömänä valtiojärjestyksen kansanvaltaistuttamisen ja valmistautumisen laajentamaan kansan äänioikeutta ja tekemään muita myönnytyksiä. Valtiokanslerin sanotaan "vain odottavan sopivata hetkeä hallutujen reformien voimaansaatamiseksi".

Venäjän kauppalähettiläs saanut ampuma-haavoja

Baltimore, Md., huhtik. 5.—Mikael Porzakovski, Venäjän hallituksen salainen kauppa-asiamies, eikä kuolee kuuluaanavoista, joita hän sai Baltimore Country Clubissa eilen. Hoitolassa sanottiin tänään, että hänen tilansa on arveluttava.

Ampumisen sanotaan olleen tapaturmainen, tapahtuneen Porzakovskin poistassa revolveria taskustaan. Viranomaiset kuitenkin ovat vaiti ja asia näytetään sangan salaperäiseltä. "Porzakovski neuvotteli eilen Washingtonissa Venäjän lähettilään kanssa ja tuli sitten Baltimoreen, missä valmistetaan suuria määriä sotavälineitä Venäjän hallitukselle. Porzakovski on ollut tavaton määrä rahaa muassaan.

KAIKKI MERIVOIMAT AIO-TAAN ASETTAA LIIKKEELLE HETI.

San Diego, Cal., huhtik. 5.—San Diegoon tänään saapuneet laivastomääräykset osottavat Yhdysvaltain aikovan ryhtyä tarkomkkaisiin toimiin merellä heti. Melkein kaikki laivastoväki on määrätty olemaan valmiina lähettämään merelle.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.